

Naziv prakse:

**Platforma za e-
učenje Središnjeg
ureda za borbu
protiv korupcije**

Zemlja:

Poljska

Kategorija prakse:

- osposobljavanje

Podaci za kontakt:

- Središnji ured za borbu protiv korupcije
- <https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>
- bjp@cba.gov.pl
- pomoc_elearning@cba.gov.pl

Suzbijeni rizici od prijeara

- sukob interesa
- izbjegavanje postupaka javne nabave ili manipulacija njima
- dvostruko financiranje
- tajno dogovaranje
- manipulacija troškovima projekta
- ostali

Kontekst i ciljevi

Poljski Središnji ured za borbu protiv korupcije (CBA) posebno je vladino tijelo s policijskim i nadzornim ovlastima. Cilj je CBA-a borba protiv korupcije u javnom i privatnom sektoru, posebno u vladinim institucijama i lokalnim upravama, te općenito u svakoj djelatnosti koja ugrožava gospodarski interes države. CBA trenutačno zapošljava 1194 službenika i 166 državnih službenika.

Na temelju hitne potrebe za osposobljavanjem za borbu protiv prijeara koja je utvrđena u istragama slučajeva prijeara i na temelju opsežnog stečenog iskustva CBA je odlučio uložiti u izradu tečajeva za borbu protiv prijeara.

Platforma za e-učenje (<https://szkolenia-antykorupcyjne.edu.pl/>) prva je javna, besplatna platforma za borbu protiv korupcije u Poljskoj s tečajevima osposobljavanja za borbu protiv korupcije za sve one zainteresirane za problem korupcije, posebno javne službenike, poduzetnike, studente i učenike.

Prve pripreme njezina koncepta započele su 2012., kao i podnošenje zahtjeva Europskoj komisiji za bespovratna sredstva. Donesene su sljedeće pretpostavke:

- platforma će biti aktivna tijekom 30 mjeseci
- u tom se razdoblju planira osposobljavanje 4500 ljudi.

Platforma za e-učenje Središnjeg ureda za borbu protiv korupcije pokrenuta je 21. svibnja 2014. Bila je to prva internetska platforma s tečajevima osposobljavanja za borbu protiv korupcije u Poljskoj koja je dostupna svima. Za pristup platformi novi se korisnici moraju sami registrirati. Korisnik osmišljava korisničko ime i lozinku za prijavu u sustav.

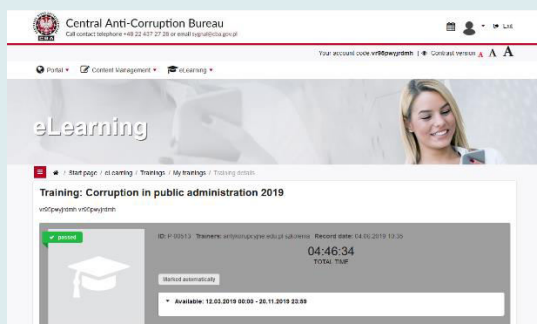
Opis prakse

Tečajevi osposobljavanja osmišljeni su za najširu skupinu korisnika kako bi znanje o prijetnji korupcije, kao i znanje o borbi protiv nje, moglo doći do svih dijelova društva. Internetskim tečajevima o sposobljavanju nastojala se stvoriti svijest o problemu korupcije među javnim službenicima, činovnicima, javnim upravama i poduzećima. U tu se svrhu sadržaj tečajeva osposobljavanja temeljio na studijama slučajeva iz stvarnog života. U okviru osposobljavanja sudionici uče o oblicima ponašanja koje trebaju primijeniti kada se suoče s korupcijom. Osiguravaju im se i tematski materijali za osposobljavanje koje je pripremio CBA, kao što su

preporuke o postupcima za borbu protiv korupcije kad je riječ o postupcima javne nabave.

Platforma se sastoji od tri tečaja osposobljavanja:

- **korupcija u javnoj upravi** – sadržava devet lekcija o osnovnim informacijama o pravnom i institucijskom okviru, kao i o sustavnim rješenjima
- **korupcija u poslovanju** – deset lekcija koje sadržavaju pregledne materijale potkrijepljeno je primjerima koruptivnog ponašanja relevantnog za administrativno i gospodarsko okruženje
- **suzbijanje korupcije** – sadržava devet lekcija o društvenim posljedicama koruptivnog ponašanja te se raspravlja o njihovom učinku na državu i građane.

Svaki se modul sastoji od devet ili deset lekcija. Potrebno je približno 45 minuta za dovršavanje svake lekcije. Cijeli tečaj koji se sastoji od tri modula dostupan je na dva jezika: poljskom i engleskom. Svaka lekcija sadržava statične tekstove i dijaloge, animirane scene, audiomaterijale i videomaterijale te sadržaj koji potiče raspravu i interakciju. Na kraju svakog modula ispunjava se test znanja. Po završetku testa sudionik može izraditi potvrdu o završetku tečaja osposobljavanja.

Prvotno je platforma za e-učenje uspostavljena u okviru programa „Sprečavanje i borba protiv kriminala”, koji podupire Europska komisija. Izvorni proračun za uspostavu programa e-učenja iznosio je približno 180 000 EUR. U to su uključene naknade za vanjske stručnjake i programere softvera. Izvorni projektni tim sastojao se:

1. od tri do šest stručnjaka CBA-a
2. od vanjskih stručnjaka iz policijske akademske zajednice koji su podupirali izradu sadržaja za e-učenje
3. od vanjskih informatičkih programera zaduženih za izradu platforme za e-učenje, za njezino smještanje na poslužitelju i održavanje.

Nakon tri godine provedbe projekta, odnosno kad je projekt Europske komisije završio, platforma je 2015. postala vlasništvo CBA-a. Tada je tim CBA-a, na temelju povratnih informacija korisnika, odlučio modernizirati i skratiti sadržaj tečajeva. Zbog rastuće interne razine stručnosti CBA više nije trebao vanjske stručnjake za izradu sadržaja za e-učenje te se počeo oslanjati na interne ljudske resurse.

Modernizacija platforme dovršena je u studenome 2017. Izmjene su se odnosile na materijalni sadržaj verzije na poljskom jeziku i na tehnološka rješenja same internetske stranice. Nakon stupanja na snagu Opće uredbe o zaštiti podataka (GDPR) platforma CBA-a za osposobljavanje ponovno je izmijenjena radi usklađivanja s novim propisima. Od 25. svibnja 2018. u okviru platforme više se ne prikupljaju i ne obrađuju osobni podaci. U ožujku 2019. modernizirana je verzija na engleskom jeziku.

Ažuriranjem platforme za e-učenje nastojala se postići bolja vizualnost, kompaktnost i interaktivnost. Tim je

primijenio najnovija informatička rješenja za e-učenje, među ostalim animaciju, naraciju teksta i testove za provjeru znanja korisnika. Tečajevi e-učenja ažurirani su u razdoblju od 2016. do 2017. s ukupnim proračunom od 80 000 EUR. Odlukom da se ne angažiraju vanjski stručnjaci i da se ukine prikupljanje osobnih podataka i upravljanje njima od svibnja 2018. znatno se smanjio trošak ažuriranja i postignuti su niži troškovi održavanja (oko 650 EUR mjesečno).

Jedinstvena obilježja

Pokrenuta u svibnju 2014., platforma za e-učenje CBA-a prva je besplatna platforma za e-učenje u Poljskoj kojoj se može pristupiti s pomoću korisničkog imena i lozinke. Nakon njezina ažuriranja u svibnju 2018. osobni podaci više nisu potrebni za registraciju za osposobljavanje na platformi za e-učenje, što je čini još pristupačnijom.

Platforma za e-učenje CBA-a za borbu protiv korupcije ima nekoliko jedinstvenih obilježja koja su doprinijela njezinu uspjehu i dobrom prihvaćanju:

1. besplatan pristup e-učenju
2. kratki tematski moduli koji se mogu završiti za 45 do 60 minuta
3. jasno usmjeren i kompaktan sadržaj, važan za javne službenike i usmjeren na poljske i međunarodne regulatorne kontekste
4. međunarodna pokrivenost zbog poljske i engleske verzije platforme za e-učenje
5. e-učenje koje se temelji na najnovijim informatičkim postignućima
6. poboljšana pristupačnost zbog mogućnosti čitanja i slušanja materijala (posebne značajke pristupačnosti za osobe s tjelesnim oštećenjima), široka upotreba interaktivnih alata kao što su animacija i testovi
7. mogućnost primanja potvrde od CBA-a nakon završetka tečaja.

Ishodi i rezultati

Samo tri mjeseca nakon pokretanja platforme za e-učenje registriralo se čak 4500 ljudi (prvotni cilj za 30 mjeseci rada); nakon 12 mjeseci taj je broj porastao na 22 000.

Različite promidžbene mjere poduzete su u svrhu širenja informacija o platformi za e-učenje. Prvo, medijima je poslana informativna obavijest s opisom projekta. Zatim je CBA poslao dopise ministarstvima, drugim središnjim institucijama i sveučilištima u kojima obavještava profesore, istraživače i studente o tečajevima i poziva ih da u njima sudjeluju. Ubrzo nakon toga informacija o pokretanju platforme poslana je svim središnjim vladinim agencijama i institucijama, pokrajinskim uredima i uredima maršala u pokrajinama u cijeloj Poljskoj. Zatim je prije početka akademske godine informacija o platformi i tečajevima poslana rektorima sveučilišta na kojima se drže predavanja o nacionalnoj sigurnosti. Konačno, internetsko osposobljavanje promicalo se tijekom osobnog osposobljavanja koje daje CBA.

CBA je aktivno promovirao englesku verziju internetske platforme među europskim tijelima za borbu protiv korupcije, dijelio informacije s platformom Europolu za stručnjake, mrežom Europskih partnera protiv korupcije / Europskom antikorupcijskom mrežom, GRECO-om i drugim tijelima. Radi dodatnog povećanja upotrebe platforme CBA redovno objavljuje vijesti na društvenim mrežama za brojne korisnike registrirane za tečaj e-učenja.

Platforma trenutačno ima **186 361 člana** koji se upisao na barem jedan tečaj osposobljavanja. Iako se u okviru trenutačne verzije tečajeva podaci o zemljama korisnika ne prikupljaju, na prethodnim se verzijama evidentiralo sudjelovanje na tečajevima na engleskom jeziku korisnika iz Češke Republike, Slovačke, Moldove, Ukrajine, Litve, Latvije, Estonije, Ujedinjene Kraljevine i Austrije.

Broj korisnika razlikuje se ovisno o tečaju na koji se upišu:

Osposobljavanje	Korisnici, verzija na poljskom jeziku	Korisnici, verzija na engleskom jeziku
Korupcija u javnoj upravi	102 984	250

Korupcija u poslovanju	33 610	152
Suzbijanje korupcije	44 689	261

CBA planira dodatan razvoj platforme:

1. izradu mobilne aplikacije za još veću dostupnost informacija
2. razvoj dodatnih nastavnih tečajeva (rasprava) o usklađenosti i integritetu
3. razvoj programa za osposobljavanje predavača.

Konačni je cilj CBA-a stvoriti univerzalnu međunarodnu platformu za e-učenje kojom će se omogućiti da zemlje imaju svoj nacionalni programski priključak i da se samim time izrađuje sadržaj usmjeren na nacionalne potrebe i regulatorne specifikacije na različitim jezicima.

Ključni čimbenici za uspjeh

Budući da se platforma za e-učenje primjenjuje već šest godina, bila je izvediva iscrpna analiza ključnih čimbenika za uspjeh:

1. Posebno regulatorno okruženje: nacionalna strategija Poljske za borbu protiv korupcije nametnula je javnim tijelima obvezu da svim svojim zaposlenicima osiguraju osposobljavanje za borbu protiv korupcije. Stoga se ukazala znatna potreba za ponudom osposobljavanja. To je bilo pravo vrijeme da se besplatnom internetskom platformom za osposobljavanje ispune te potrebe.
2. Javna rasprava o korupciji u poljskom društvu, posebno među mladima, pridonijela je interesu za tu temu i prihvaćenosti inicijative.
3. Besplatan pristup platformi za e-učenje omogućio je mladima i studentima da se njome služe.
4. Privlačan način osposobljavanja: korisnici su dobro prihvaćali kratke, vizualne i interaktivne tečajeve podijeljene po temama.
5. Korisnici cijene svjedodžbu o završenom tečaju, a u današnje vrijeme neke službe za ljudske resurse već i zahtijevaju te svjedodžbe jer ih poslodavci smatraju obveznima.
6. Uspjeh programa za e-učenje interno ovisi o kapacitetu i znanju stručnjaka CBA-a, pristupu bazi podataka o studijama slučajeva prijevera i dobrim praksama, kao i o pristupu povijesnim podacima radi predviđanja trendova prijevera i predlaganja relevantnog sadržaja za korisnike o prijeveri u Poljskoj i rizicima od korupcije.

Zabilježeni izazovi i stečena iskustva

1. Početno ulaganje za razvoj tečaja e-učenja bilo je izrazito veliko i moglo se pokriti isključivo u okviru projekta Europske komisije.
2. Sadržaj prve verzije tečaja e-učenja bio je preopširan za korisnike: velik naglasak stavljao se na brojeve i podatke, tako da je završavanje jedinice osposobljavanja u prosjeku trajalo tri dana. Smatralo se da to od korisnika iziskuje previše vremena.
3. Postupanje s osobnim podacima bilo je vremenski zahtjevno i skupo. Stoga je CBA odlučio da se u ažuriranoj verziji platforme za e-učenje osobni podaci korisnika neće prikupljati.
4. Interni kapacitet i znanje tima koji uvodi e-učenje ključni su za uspjeh. CBA je procijenio da za uspješno uvođenje svaki tim (ovisno o ciljanoj skupini korisnika) mora imati: predavača o borbi protiv korupcije, iskusne istražitelje, službenike za praćenje usklađenosti, stručnjake za posebna područja, informatičke stručnjake i čak psihologe koji prilagođavaju sadržaj i format trajanju koncentracije korisnika.

Mogućnost prijenosa

1. Sadržaj platforme za e-učenje potrebno je temeljiti na nacionalnim potrebama i regulatornom okviru. CBA je surađivao s tijelima u Moldovi, Sjevernoj Makedoniji, Slovačkoj i Litvi radi prijenosa znanja o platformi za e-učenje i u nekim slučajevima radi dijeljenja virtualnog stroja na kojem se temelji informatičko rješenje osposobljavanja (tj. Moldova i Litva). Međutim, potrebno je napomenuti da je sadržaj za osposobljavanje potrebno prilagoditi za svaku zemlju i svaku konkretnu ciljnu skupinu.
2. Početno postavljanje platforme skupo je i zahtijeva mnogo vremena. Iskustvo CBA-a pokazalo je da razvoj platforme za e-učenje zahtijeva rad tima stručnjaka, internih i vanjskih.
3. Uspjeh engleske verzije platforme za e-učenje CBA-a ukazuje na to da su slični alati potrebni i u drugim europskim zemljama.